

D 12

Revisorsnämnden (RN) har mottagit en anmälan avseende auktoriserade revisorn B-son och godkända revisorn A-son. Anmälan rör revisionen av en samfällighetsförening (föreningen). Vad som framkommit har föranlett RN att öppna dels detta disciplinärende avseende B-son, dels ett disciplinärende avseende A-son, se dnr 2011-539. RN har också tagit del av B-sons dokumentation över revisionen för räkenskapsåret 1 januari–31 december 2010.

Av handlingarna framgår följande.

Av 10 § i föreningens stadgar framgår att föreningen ska ha två på ordinarie stämma valda revisorer samt två suppleanter. Av ett stämmoprotokoll från den 10 mars 2010 framgår att det registrerade revisionsbolaget Y AB (revisionsbolaget) vid stämman valdes till föreningens ”revisorer och revisorssuppleanter”. Valet av revisor behandlas i övrigt inte i protokollet.

Revisionsbolaget utsåg B-son som huvudansvarig revisor. Den 15 februari 2011 avlämnades en revisionsberättelse för föreningen för räkenskapsåret 2010, se bilaga 1. I revisionsberättelsen som är undertecknad av B-son och A-son och som inte avviker från standardutformningen anges att revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Av revisionsberättelsen framgår inte att B-son var huvudansvarig revisor.

B-son har anfört följande.

Revisionsbolaget är vald revisor i föreningen. Valet skedde vid ordinarie föreningsstämma den 10 mars 2010. Han utsågs kort därefter till huvudansvarig revisor. För- utom han själv ingick A-son samt två revisorsassistenter i revisionsteamet. Arbetsgången var den att en assistent genomförde och dokumenterade förvaltningsrevisionen och räkenskapsrevisionen. Mot slutskedet av revisionen hölls en genomgång med honom. A-son har varit assisterande revisor. Hon läste igenom revisionsdokumentationen, hade diskussioner med honom avseende iakttagelser vid granskningen och stämde också av den från styrelsen erhållna årsredovisningen mot dokumentationen. Han granskade och skrev tillsammans med A-son under årsredovisningen och revisionsberättelsen för räkenskapsåret 2010. Hennes underskrift får betecknas som en kontrasignering. Han och A-son var medvetna om att stadgarna föreskriver att föreningen ska ha två revisorer och de påpekade även detta muntligen för styrelsen. Föreningen hade inte någon skyldighet enligt vare sig lag eller sina stadgar att utse en yrkesrevisor. När föreningen valde att utse ett registrerat revisionsbolag till revisor, gjorde han och A-son den bedömningen att de både kunde och var skyldiga att utföra uppdraget som byrån hade åtagit sig. Detta gällde oavsett att föreningsstämman av någon anledning hade avstått från att utse ytterligare en revisor, vilket med hänsyn till arten och omfattningen av föreningens verksamhet med stor sannolikhet skulle ha varit en s.k. lekmannarevisor. När det gäller det formella avsteget från stadgekravet bedömde de situationen så att stämmans underlåtenhet att välja två revisorer inte krävde en anmärkning i revisionsberättelsen. De såg istället detta som en av de frågor som skulle tas om hand vid en kommande total översyn och modernisering av stadgarna. Revisionsberättelsen avgavs av den av stämman valda revisorn, revisionsbolaget. I revisionsberättelsen borde ha angetts vem som var huvudansvarig revisor. Av förbiseende gjordes inte detta.

RN gör följande bedömning.

Av 17 § andra stycket revisorslagen (2001:883) följer att det inte finns något formellt hinder för andra revisorer att tillsammans med den huvudansvarige revisorn underteckna

revisionsberättelser och andra utlåtanden. Det ska dock alltid anges vem som är huvudansvarig revisor. Lämpligheten av att fler än den huvudansvarige revisorn undertecknar en revisionsberättelse får avgöras i det enskilda fallet. Ytterst måste ansvaret för denna bedömning åvila den som är skyldig att underteckna revisionsberättelsen, dvs. den huvudansvarige revisorn.

Av föreningens stadgar framgår att två revisorer ska väljas på ordinarie stämma. Av protokollet från den ordinarie föreningsstämma som hölls den 10 mars 2010 framgår att revisionsbolaget ensamt valdes till revisor och revisorssuppleant för föreningen. Valet av revisor behandlas i övrigt inte i protokollet. Det framgår således inte om föreningsstämman vid tidpunkten för valet var informerad om kravet i stadgarna.

Den omständigheten att en revision inte utförs på ett sätt som är i överensstämmelse med föreningens stadgar är av den karaktären att den bör komma till en föreningsstämmas kännedom. Sådan information har betydelse för föreningsstämmans möjlighet att rätta till beslut och förfaranden som är felaktiga i förhållande till föreningens stadgar.

B-son var medveten om att revisionen inte var utförd på det sätt som var förutsatt i föreningens stadgar, dvs. av två valda revisorer. Han skulle därför som huvudansvarig revisor ha upplyst om förhållandet i revisionsberättelsen. När han likväl undertecknade revisionsberättelsen – och därvid lät även A-son underteckna denna – fick revisionsberättelsen ett missvisande innehåll på så sätt att det för en läsare av denna kunde framstå som att revisionen var utförd i enlighet med stadgarna.

Genom att underlåta att informera i revisionsberättelsen om bristerna i revisionen och samtidigt låta A-son underteckna densamma har B-son åsidosatt god revisions sed. RN finner att den omständigheten att styrelsen muntligen hade informerats om de aktuella förhållandena inte föranleder någon annan bedömning.

Enligt 17 § första stycket revisorslagen (2001:883) ska ett handels- eller aktiebolag i vilket revisionsverksamhet utövas för varje revisionsuppdrag som det åtar sig utse en av de i bolaget yrkesverksamma revisorerna att vara huvudansvarig. Om en berättelse undertecknas av flera revisorer, ska det anges vem som är huvudansvarig revisor. B-son skulle ha sett till att det framgick av revisionsberättelsen att han var huvudansvarig. Genom att inte göra detta har han åsidosatt god revisions sed.

RN konstaterar sammanfattningsvis att B-son har åsidosatt sina skyldigheter som revisor i de avseenden som beskrivits ovan. Han ska därför meddelas en disciplinär åtgärd. RN finner att en erinran är en tillräcklig åtgärd.

Med stöd av 32 § andra stycket revisorslagen (2001:883) meddelar RN B-son erinran.

Ärendet har avgjorts av RN genom dess tillsynsnämnd. I beslutet har deltagit hovrättspresidenten Sten Andersson, ordförande, hovrättspresidenten Gunnel Wennberg, vice ordförande, advokaten Rune Brännström, avdelningschefen Eva Ekström, auktoriserade revisorn Bertel Enlund, auktoriserade revisorn Mikael Ernström, skattejuristen Kerstin Nyquist och docenten Gustaf Sjöberg. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt närvarit direktören Peter Strömberg, chefsjuristen Adam Diamant, revisionsdirektören Kerstin Stenberg samt avdelningsdirektören Kári Ólafsson som föredragit ärendet.